Sprawozdanie stenograficzne

z rozpraw

galicyjskiego Sejmu krajowego.

5. posiedzenie 1. sesyi 3. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 25. sierpnia 1870.

Treść. Protokół z ostatniego posiedzenia przyjęty. — Interpelacya posła Skwarczyńskiego i odpowiedź na nią pana Komisarza rządowego. — Składają przyrzeczenie poselskie: pp. Haller, Wereszczyński, Grocholski, Trzecieski, Stanisław Tarnowski, ks. Król, Firlej. — Pierwsze czytanie wniosku Wydziału krajowego o organizacyi służby lekarskiej w szpitalach. — Pierwsze czytanie wniosku posła Wolskiego o oddaniu nadzoru w lwowskim szpitalu Siostrom Miłosierdzia. — Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zamknięciu rachunków na rok 1869. — Wybór zastępców Wydziału krajowego. — Wybór komisyi szpitalnej. — Wniosek ks. Ozarkiewicza o drodze śniatyńskiej. — Interpelacya ks. Halki do pana Komisarza rządowego. — Porządek dzienny następnego posiedzenia.

Początek posiedzenia o godzinie ¼ na 12. w południe.

Obecnych posłów: początkowo 126, później 129.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JO. Książe Leon Sapieha.

Ze strony Rządu: C. k. Radca Namiestnictwa p. Pauli, jako Komisarz rządowy.

Sekretarze: Pp. Dr. Pfeiffer, Dr. Wereszczyński, Bartoszewski i ks. Mandyczewski.

Marszałek. Jest już dostateczna liczba pp. posłów obecnych, więc posiedzenie otwarte. Pan Sekretarz odczyta protokół z ostatniego posiedzenia.

Sekretarz poseł Bartoszewski (czyta protokół z posiedzenia sejmowego z dnia 24. sierpnia 1870.).

Poseł Kamiński (przerywa). Możeby pana Sekretarza uwolnić od czytania szczegółów ustaw pojedyńczych?

Marszałek. Jest wniosek, aby nie czytać tych szczegółów.

Głosy: Muszą być czytane.

Poseł Kamiński. Jeżeli będzie uchwalone, żeby nie czytać, to nie potrzebują być czytane.

Marszałek. Jeżeli są głosy, aby protokół czytać ze szczegółami ustawy, to będzie odczytany w całości.

Sekretarz poseł Bartoszewski (czyta protokół dalej).

Marszałek. Nie żąda nikt głosu co do protokołu? Gdy nikt głosu nie żąda, więc protokół przyjęty.

Sekretarz poseł Bartoszewski (czyta):

„Spis petycyi wniesionych do Sejmu po dzień 25. sierpnia 1870.:

31. Wydział powiatowy w Starem mieście, przez posła Grossa, o zmianę ustawy o Reprezentacyi powiatowej.

32. Zwierzchność gminy miasta Jarosławia, przez posła hr. Badeniego, o statut dla miasta tegoż.

33. Taż Zwierzchność, przez posła hr. Badeniego, o wyjednanie ostatecznego załatwienia względem wypłaty wynagrodzenia za zniesione czynsze emfiteutyczne.

34. Taż Zwierzchność, przez posła hr. Badeniego, o poparcie sprawy w Namiestnictwie względem oddania szpitalu ubogich pod zarząd gminy.

35. Wydział powiatowy w Stanisławowie, przez posła Skwarczyńskiego, o jednorazową subwencyę 2.000 złr. dla tamtejszej szkoły rolniczej ludowej.

36. Gmina Humniska, w swojem tudzież innych gmin imieniu, przez posła Pohoreckiego, o zniesienie zaprowadzonych dwóch rogatek w mieście Brzozowie.

37. Komitet ku wydawnictwu dzieła: „Encyklopedya do krajoznawstwa w Galicyi", przez posła Grossa, o wsparcie 2.000 złr. dla tego wydawnictwa.

38. Osada ruska gminy Rychcice, powiat drohobycki, przez posła Iwaniszowa, o oddzielenie osady ruskiej od osady polskiej gminy Rychcic.

39. Stróże przy kancelaryi Wydziału krajowego, przez posła Pfeiffera, o podwyższenie ich teraźniejszej płacy.

Poseł Skwarczyński. Proszę o głos.

Marszałek. Poseł Skwarczyński ma głos.

Poseł Skwarczyński. Stawiam wniosek, ażeby petycyę Wydziału powiatowego stanisławowskiego o jednorazową subwencyę dla szkoły rolniczej ludowej, założonej w Stanisławowie, przekazać komisyi budżetowej.

Marszałek. Jest wniosek, ażeby petycyę miasta Stanisławowa odesłać do komisyi budżetowej. Gdy nikt nie ma nic do nadmienienia, więc kto się z tym wnioskiem zgadza, zechce rękę podnieść. (Wszyscy). Wniosek jest przyjęty.

Jest interpelacya do pana Komisarza rządowego.

Sekretarz poseł Pfeiffer (czyta):

„Interpelacya do Wielmożnego Pana Komisarza rządowego.

Zważywszy, że Wydział krajowy wygotował rozmaite wnioski do ustaw, i wiele innych ważnych spraw w niniejszej sesyi sejmowej poruszonemi być mogłyby, które jedynie z powodu przypuszczalnej krótkości takowej wnoszonemi nie są;

zważywszy, że w razie sprawdzenia się wieści o odroczeniu tylko tej sesyi sejmowej, ze wszechmiar odpowiedniem byłoby przystąpić już teraz do formalnego traktowania spraw wyżej wymienionych;

zapytujemy się Wgo. pana Komisarza rządowego:

„„Czyli obecna sesya sejmowa przed rozpoczęciem posiedzeń Rady państwa zamkniętą, czyli tylko odroczoną zostanie?""

Skwarczyński.
Bartoszewski. — Pfeiffer. — Szczepański. — Emil Torosiewicz. — Wereszczyński. — Pohorecki. — Wesołowski. — Szemelowski. — Józef Baum. — Wolski. — Szujski. — Kamiński. — Kaszewko. — Kowalski. — Fraenkel."

(Po przeczytaniu).

Pan Komisarz rządowy. Proszę o głos.

Marszałek. Pan Komisarz rządowy ma głos.

Pan Komisarz rządowy. Jestem upoważniony oświadczyć Wysokiemu Zgromadzeniu, że teraźniejsza sesya Wysokiego Sejmu nie będzie zamkniętą, tylko odroczoną zostanie. (Brawa).

Marszałek. Zanim przystąpimy do porządku dziennego, będę prosił pp. posłów, których wybory zatwierdzono, a którzy jeszcze przyrzeczenia nie złożyli, ażeby zechcieli takowe złożyć. (Schodzi przed trybunę).

Sekretarz poseł Bartoszewski (czyta rotę przyrzeczenia).

Sekretarz poseł Pfeiffer (czyta spis posłów, którzy przystępują i podają Księciu Marszałkowi rękę w porządku jak następuje): poseł Haller, poseł Wereszczyński, poseł Grocholski, poseł Polański, (Głosy: niema). Poseł Czerkawski,

(Głosy: nema). Poseł Trzecieski, poseł Stanisław Tarnowski, poseł Zyblikiewicz, (Głosy: niema). Poseł Krzeczunowicz (Głosy: niema).

Poseł Grocholski. Zaraz przyjdzie.

Sekretarz poseł Pfeiffer (czyta dalej): ksiądz Król, poseł Firlej.

Marszałek. (Po odebraniu przyrzeczenia wstępuje na trybunę).

Przystąpimy do porządku dziennego. Jest pierwsze czytanie wniosku Wydziału krajowego o reorganizacyi służby lekarskiej w szpitalach we Lwowie i w Krakowie. Poseł Haller jest sprawozdawca.

Alegat V.

Sprawozdawca poseł Haller (z trybuny czyta):

„Wysoki Sejmie!

Nad wnioskami naszemi względem:

1. reformy służby lekarskiej przy lwowskim szpitalu powszechnym;
2. ustanowienia posady magazyniera i podwyższenia płacy dla dwóch pisarzy kancelaryjnych przy zarządzie lwowskiego szpitalu powszechnego, i względem
3. podwyższenia płac urzędników administracyjnych przy zarządach szpitali Św. Łazarza i Św. Ducha w Krakowie".

Głosy: Głośniej! głośniej!

Głosy: Prosimy sprawozdawcę uwolnić od czytania.

Marszałek. Jest wniosek o uwolnienie sprawozdawcy od czytania. Kto się z tym wnioskiem zgadza, zechce rękę podnieść. (Większość). Poseł sprawozdawca jest uwolniony od czytania, tylko proszę o wniosek.

Poseł Kowalski. Proszu o hołos.

Marszałek. Poseł Kowalski ma głos.

Poseł Kowalski. Ja wnoszu ażeby toje sprawozdanie odosłaty do komisyi budżetowoj.

Sprawozdawca poseł Haller. Ponieważ to jest sprawa ważna, bo mamy załatwić sprawę nie na jeden dzień, tylko na dłuższy przeciąg czasu, i nadto jest dość skomplikowaną, bo tu chodzi tak o sprawy lekarskie, jakoteż o sprawy budżetowe i o administracyjne, dla tego pozwolę sobie postawić wniosek, ażeby sprawa ta odesłaną była do osobnej komisyi złożonej z 5ciu członków, którzyby mogli i inne sprawy szpitalne, jeżeli będą wniesione, załatwić, a mianowicie możnaby tam odesłać i wniosek naglący posła Wolskiego, jeżeli się Wysoka Izba do tego przychyli.

Marszałek. Są dwa wnioski, jeden aby odesłać do komisyi budżetowej, a drugi, odesłać do osobnej komisyi którahy tę sprawę przejrzała. Ta sama komisya mogłaby zarazem przerobić wniosek posła Wolskiego, który się także do spraw szpitalnych odnosi.

Poseł Dąbrowski. Proszę o głos.

Marszałek. Poseł Dąbrowski ma głos.

Poseł Dąbrowski. Ja popieram jak najmocniej wniosek Wydziału krajowego a właściwie posła Hallera, który się zupełnie zgadza z wnioskiem posła Wolskiego, ponieważ to są bardzo ważne sprawy, a mianowicie rzecz ta jest dla tego bardzo ważną, że urządzenie całej służby szpitalnej, również jak i urządzenie wewnętrzne samego szpitalu, komisya z rzeczoznawców złożona dokładnie zbadać musi, albowiem nierzeczoznawcy nie mogą w takich sprawach orzekać; komisya budżetowa nie łączy tedy w sobie tych warunków. Dla tego jak najmocniej popieram wniosek posła Hallera, który się zbliża do wniosku posła Wolskiego.

Marszałek. Poddaję więc te dwa wnioski pod głosowanie, to jest wniosek posła Kowalskiego i Hallera. Kto jest za wnioskiem posła Kowalskiego, ażeby wniosek był odesłany do komisyi budżetowej, zechce wstać. (Kilku posłów wstaje z prawej). Jest mniejszość.

A teraz kto jest zatem, ażeby wybrać oddzielną komisyę z 5ciu członków złożoną, zechce wstać. (Większość powstaje). Jest większość, jest przyjęty, a zatem wybierze się komisya z 5ciu członków.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie wniosku posła Wolskiego w przedmiocie oddania dozoru szpitalu Siostrom Miłosierdzia. Poseł Wolski ma głos.

Poseł Wolski. Ja zabierając głos celem pierwszego uzasadnienia mego wniosku, mam tem łatwiejsze zadanie, że już poprzedni mowcy za-

bierający głos objawili chęć przekazania tej sprawy osobnej komisyi wybrać się mającej.

Wspomnę tylko dla uzasadnienia mego wniosku a raczej dla wykazania jego nagłości, którą powtórnie w tem stadyum rzeczy podnieść zamierzam, że kontrakt przez Wydział krajowy zawarty ma obciążyć budżet szpitalny rocznym stałym wydatkiem 10.000 złr., który w następujących latach do sumy 12.000 złr. rocznie wzrośnie.

Wspomnę dalej, że z powodu pierwszego wprowadzenia zmiany na podstawie tego kontraktu przeprowadzić się mającej, przypadają w pierwszym roku nadzwyczajne wydatki, sięgające do 20.000 guldenów, tak że łączny wydatek w ciągu pierwszego roku płacić się mający wyniesie w przybliżeniu około 30.000 guldenów.

W szczegóły na teraz się nie wdaję, jednakowoż w swoim czasie, gdy będziemy mieli przed sobą komisyjne sprawozdanie w tej sprawie, będę w położeniu sam przedstawić cyfry i udowodnić, że nie podałem ich zbyt wysoko. Jeżeli zatem fundusz krajowy w tym roku o 30.000 ma być obciążony, natomiast zaś oszczędność, której się Wydział krajowy spodziewa, a której ja się spodziewać nie mogę, zaledwie 3 tysięcy i paręset guldenów wynosi, a zatem w żadnym nie zostaje stosunku z ogromnem obarczeniem funduszów krajowych; toć rzecz ta zdaje mi się już z tego powodu nadzwyczaj nagłą i powinna gruntownie być rozpoznaną. Jeżeli dalej zarząd szpitala ma być faktycznie oddany Siostrom Miłosierdzia, jeżeli szpital ma się przemienić w klasztor Sióstr Miłosierdzia „Św. Wincentego a Paulo,“ jeżeli zmiana ta ma wejść w życie już od 1. grudnia roku bieżącego, to jestto fakt tak doniosły, że koniecznie już na obecnem posiedzeniu Sejmu powinna sprawa ta przyjść pod rozpoznanie. Powinno to nastąpić tem bardziej; ileże komisya lekarska przez Wydział krajowy zwołana, oświadczyła się za tem, że obsługa i nadzór chorych mogą być oddane Siostrom Miłosierdzia, ale jedynie pod tym warunkiem, ażeby im nie był oddany zarząd szpitalu. Tymczasem z dniem 1. grudnia właściwy zarząd szpitalu przeszedłby na Siostry Miłosierdzia, z Dyrekcyi i zarządu dotychczasowego pozostałoby tylko nazwisko, zarząd stałby się iluzorycznym, ograniczonym tylko na sprawowaniu kontroli, i do przyjmowania i następnego wydalania chorych.

Zwracam nakoniec uwagę Wysokiego Sejmu co do kwestyi nagłości na to, że z dniem 1. grudnia b. r. przez pomieszczenie 26 Sióstr Miłosierdzia w szpitalu, tudzież przez pomieszczenie 6 Sióstr postulanek, mnóstwo chorych będzie musiało ze szpitalu ustąpić i w osobnej filii znaleść umieszczenie, przeto w interesie funduszu krajowego, w interesie chorych, którzyby znacznie ucierpieli, w interesie atrybucyi Wysokiego Sejmu, w którą Wydział krajowy przez zawarcie tego kontraktu wkroczył, jestem przekonany, że należałoby tę sprawę jeszcze przed odroczeniem Sejmu załatwić, i dlatego wnoszę, ażeby mój wniosek był odesłany do wybrać się mającej komisyi szpitalnej z tem poleceniem, ażeby komisya ta jeszcze przed odroczeniem Sejmu, a to najdalej do dnia 29. bieżącego miesiąca, sprawozdanie swoje w tym przedmiocie bez drukowania Wysokiemu Sejmowi przedłożyła.

Poseł Haller. Proszę o głos.

Marszałek. Dyskusya nie ma miejsca, tylko co do formalnego traktowania tego przedmiotu można głos zabierać.

Poseł Haller. Właśnie co do formalnego traktowania chcę przemówić. Ja popieram postawiony wniosek posła Wolskiego, ażeby rzecz była w tej sesyi jeszcze załatwioną, i ażeby komisya polecenie odebrała celem przedłożenia Wysokiemu Sejmowi jak najprędzej sprawozdania w tej sprawie. Wtedy dopiero pokaże się, że to, co poseł Wolski na poparcie swojego wniosku nam przytacza, nie zupełnie nam rzeczywisty stan rzeczy przedstawia, a w szczególności co do cyfer, to takowe są zupełnie mylne. To się wyjaśni dopiero przy sprawozdaniu. Spodziewam się, że komisya się sama o tem przekona. Teraz popieram wniosek, ażeby sprawozdanie komisyi jak najprędzej mogło przyjść na stół Wysokiej Izby, dlatego, ażeby się raz pokazało, jak rzeczy stoją. Zaś w szczegóły, bo te tu dzisiaj są przedwczesne, nie wdaję się jeszcze teraz. Popieram tedy wniosek posła Wolskiego.

Marszałek. Wniosek posła Wolskiego dzieli się na dwie części. Najpierw, ażeby wniosek odesłać do osobnej komisyi wybrać się mającej (Głosy: do komisyi szpitalnej). Kto się z tem zgadza, zechce rękę podnieść. (Prawie wszyscy

posłowie podnoszą rękę). Jest większość, a zatem wniosek przyjęty.

Kto jest za tem, ażeby jeszcze przed odroczeniem Sejmu sprawę tę załatwiono, raczy rękę podnieść. (Znaczna większość). Jest większość. Wniosek posła Wolskiego jest przyjęty i zostanie do osobnej komisyi wybrać się mającej odesłany.

Poseł Ludwik Wolski. Ja jeszcze postawiłem trzeci wniosek, ażeby wniosek mój bez drukowania do komisyi szpitalnej odesłano, które to pominięcie drukowania wedle paragrafu 46. regulaminu za osobne skrócenie uważane być winno, i nad tem jeszcze osobno głosować należy.

Głosy: Tak! tak!

Marszałek. Kto jest za tem, ażeby z pominięciem drukowania wniosek odesłać do komisyi wybrać się mającej, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest większość. Wniosek posła Wolskiego jest przyjęty.

Alegat VI. Teraz następuje z porządku dziennego pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego ze zamknięcia rachunków na rok 1869. (obacz alegat VI.) Sprawozdawca poseł Kraiński ma głos.

Poseł Gross. Proszę o głos.

Marszałek. Poseł Gross ma głos.

Poseł Gross. Ja wnoszę, ażeby ten przedmiot odesłać do komisyi budżetowej bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek, ażeby ten przedmiot bez czytania odesłać do komisyi budżetowej. Nikt głosu nie żąda? (Nikt). Kto jest za przyjęciem tego wniosku, raczy rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty. Więc będzie odesłany do komisyi budżetowej.

(Po chwili). Z powodu, że sprawozdawca poseł Czajkowski jako wyborca pojechał do Żółkwi, więc następujący przedmiot porządku dziennego, to jest: drugie czytanie statutu miasta Lwowa, odłożę na następne posiedzenie. Dalej następuje wybór zastępców do Wydziału krajowego. Wybory te muszą się odbyć w tym samym porządku jak wybór samych członków Wydziału. Co do wyboru trzech zastępców z łona całego Sejmu, nie będzie można ich razem wybierać, ponieważ jest przepisano regulaminem, ażeby ich osobno wybierano. Następuje więc wybór jednego zastępcy Wydziału krajowego z kuryi większych własności. Czy panowie się już naradzili i macie kartki?

(Głosy): Nie jeszcze.

Więc przerwę posiedzenie na 10 minut, ażeby posłowie większych posiadłości mogli się porozumieć.

(Głosy): Na 20 minut.

Więc na 20 minut przerywam posiedzenie, ażeby wszystkie kurye mogły się porozumieć, a potem, ażeby wybory mogły iść jedne za drugiemi.

(Po chwili).

Proszę panów Posłów z większych własności, ażeby się zechcieli zejść do głosowania. Do skrutynium zapraszam następujących panów posłów: Bauma, Czartoryskiego, ks. Krasickiego, Siwca, ks. Lewickiego i Skwarczyńskiego. Niech pan Sekretarz będzie łaskaw odczytać imienny spis posłów większych własności.

Sekretarz poseł Bartoszewski (czyta imienny spis posłów z większych posiadłości, którzy składają swe kartki do urny).

Marszałek. Posiedzenie zawieszam, aż do końca skrutynium (posiedzenie zawieszono o godzinie 12tej minut 2.).

(Po skończeniu skrutynium wstępuje na trybunę).

Poseł Baum (z trybuny ogłasza rezultat głosowania). Głosujących było 31. Absolutna większość 16.

Poseł Podlewski otrzymał głosów 30.

Marszałek. A więc poseł Podlewski został jednogłośnie wybrany zastępcą członka Wydziału krajowego z większych posiadłości.

Następuje wybór jednego zastępcy członka Wydziału krajowego z kuryi miejskiej. Na skrutatorów zaproszę następujących panów: Firleja, Sawczyńskiego, ks. Halkę, Podlewskiego, Franciszka Torosiewicza i Janowskiego.

Sekretarz poseł Pfeiffer (czyta imienny spis posłów z kuryi miejskiej, którzy składają swe kartki do urny).

Marszałek (przerywa). Proszę się zatrzymać chwilkę, bo prosiłem panów w komisyi adresowej obecnie obradujących, ażeby także swoje głosy oddali. (Panowie: Smolka, Ziemiałkowski, Czerkawski i inni wchodzą do sali i oddają swoje głosy, poczem Książe Marszałek zawiesza posiedzenie aż do końca skrutynium o godzinie 12tej minucie 12.).

(Po ukończeniu skrutynium).

Marszałek (wstępuje na trybunę).

Poseł Sawczyński (z trybuny ogłasza rezultat głosowania). Głosujących było 21. Absolutna większość 11.

Poseł Smarzewski otrzymał głosów 19.

Marszałek. Więc poseł Smarzewski został wybrany zastępcą członka Wydziału krajowego z kuryi miejskiej. Następuje teraz wybór jednego zastępcy członka Wydziału krajowego z kuryi mniejszych posiadłości. Na skrutatorów zapraszam panów: Michała Kozanowicza, Mikołaja Wolańskiego, Baworowskiego, Szeptyckiego, Wiśniowskiego i Bądeniego.

Sekretarz poseł Pfeiffer (czyta imienny spis posłów z kuryi mniejszych posiadłości, którzy swe głosy składają do urny).

(Po głosowaniu).

Marszałek. Zawieszam posiedzenie, aż do skończenia skrutynium, a potem przystąpimy do wyboru zastępców Wydziału krajowego z całego Sejmu.

(Po 10cio minutowej przerwie).

Poseł Wolański (z trybuny ogłasza wynik głosowania). Głosujących było 67. Absolutna większość 34. Poseł Kowalski otrzymał głosów 47.

Marszałek. A więc poseł Kowalski jest wybrany zastępcą członka Wydziału krajowego z kuryi mniejszych posiadłości.

Następuje wybór trzech zastępców członków Wydziału krajowego z łona całego Sejmu.

Tu musimy głosować pojedyńczo podług statutu. Więc będziemy wybierać pierwszego zastępcę, członka Wydziału krajowego posła Kraińskiego.

Na skrutatorów zapraszam panów: Torosjewicza Emila, Szemelowskiego, hr. Łosia Włodzimierza, Lisienieckiego, Siwca, Tyszkowskiego, ks. Ozarkewicza, Szczepańskiego i Smarzewskiego.

Sekretarz poseł Pfeiffer (czyta imienny spis wszystkich posłów, którzy oddają swe głosy do urny).

(Po głosowaniu).

Marszałek. Zawieszam posiedzenie aż do skończenia skrutynium, poczem przystąpimy do dalszego wyboru.

(Po ukończonem skrutynium).

Marszałek (wstępuje na trybunę).

Poseł Torosiewicz Emil (z trybuny ogłasza rezultat głosowania). Głosujących było 102. Absolutna większość 52.

Poseł Skwarczyński otrzymał głosów 86.

Marszałek. A więc poseł Skwarczyński jest wybrany zastępcą pierwszego członka Wydziału krajowego.

Przystępujemy teraz do wyboru drugiego zastępcy członka Wydziału krajowego posła Ławrowskiego. Na skrutatorów zapraszam tychże samych panów.

Sekretarz poseł Pfeiffer (czyta imienny spis wszystkich posłów, którzy składają swoje kartki do urny).

(Po głosowaniu).

Marszałek. Zawieszam posiedzenie aż do ukończenia skrutynium.

(Po ukończeniu skrutynium).

Marszałek (wstępuje na trybunę).

Poseł Torosiewicz Emil (ogłasza rezultat głosowania). Głosujących było 108. Absolutna większość 55.

Poseł Pfeiffer otrzymał głosów 89.

Marszałek. Zatem poseł Pfeiffer jest wybrany zastępcą drugiego członka Wydziału krajowego posła Ławrowskiego. Teraz przystępujemy do wyboru trzeciego zastępcy członka Wydziału krajowego pana Hallera. Na skrutatorów proszę tych samych panów.

Sekretarz poseł Pfeiffer (czyta imienny spis wszystkich posłów, którzy oddają swoje głosy do urny).

Marszałek. Zawieszam posiedzenie aż do ukończenia skrutynium.

(Po ukończeniu skrutynium).

Marszałek (wstępuje na trybunę).

Sprawozdawca poseł Torosiewicz (czyta z trybuny). Rezultat skrutynium wyboru jednego zastępcy członka Wydziału. Głosujących było 101. Absolutna większość wynosi 51, z tych otrzymał pan Wesołowski głosów 74, zatem jest wybranym zastępcą członka Wydziału krajowego.

Marszałek. Więc poseł Wesołowski jest wybrany trzecim zastępcą członka Wydziału krajowego. Teraz panowie, przystąpimy do wyboru komisyi szpitalnej, której wybór dziś był postawiony na porządku dziennym. Czy panowie macie kartki gotowe? (Głosy: Mamy! mamy!). Do skrutynium zapraszam panów: Dąbrowskiego, Fraenkla, Hoszarda, Jasińskiego, Kallira, Kowalskiego, Wolańskiego Erazma, Zaklińskiego i Weigla.

Sekretarz poseł Pfeiffer. (czyta imienny spis posłów, którzy oddają swe głosy do urny. Podczas głosowania wchodzi do sali sejmowej Szef Namiestnictwa pan Possinger).

Marszałek. Posiedzenie zawieszam aż do końca skrutynium. Prosiłbym panów członków komisyi petycyjnej, aby się zechcieli przez ten czas przerwy ukonstytuować, a potem rozpocząć swe czynności.

Sprawozdawca poseł Erazm Wolański (z trybuny po odbytem skrutynium). Rezultat głosowania do komisyi szpitalnej. (Głosy: Głośniej! głośniej!). Głosujących było 107. Absolutna większość 54; z tych otrzymali panowie Piotrowski głosów 96, Kulczycki 69, Wolski 65, Hoszard 62. Ci mają absolutną większość. Po tych otrzymali panowie Rydzowski głosów 47, Sławiński 47, Paszkowski 44.

Marszałek. A więc Wysokie Zgromadzenie zechce przystąpić do wyboru jeszcze jednego członka. (Po chwili). Podaje się do wiadomości Wysokiej Izby, że się komisya petycyjna ukonstytuowała.

Sekretarz poseł Bartoszewski. Komisya petycyjna ukonstytuowała się, i wybrała przewodniczącym posła Jana Czajkowskiego, zastępcą posła Apolinarego Hoppena, sekretarzem posła Szczęsnego Firleja.

Marszałek. Proszę panów głosować na jednego członka do komisyi szpitalnej.

Sprawozdawca poseł Pfeiffer (czyta spis alfabetyczny posłów, którzy składają swe głosy do urny).

Sprawozdawca poseł Erazm Wolański (po przerwie 10cio minutowej, z trybuny czyta):

Rezultat głosowania do komisyi szpitalnej na jednego członka. Głosujących było 107. Absolutna większość wynosi 54. Nikt nie otrzymał absolutnej większości. (Wesołość). Najwięcej głosów mają panowie Spławiński 42, Rydzowski 35, Paszkowski 32.

Marszałek. Więc nastąpić musi ściślejszy wybór między panem Rydzowskim a Spławińskim. Przedewszystkiem zaś będzie czytany wniosek i interpelacya, które złożono na stół Wysokiej Izby. Pan sekretarz będzie łaskaw odczytać.

Sekretarz Mandyczewski (czyta):

„Wnesenije.

Zważywszy, że doroha śniatyńsko-horodeńska, kotoraja jako doroha krajewa jest wże uznana, bez złuczenia jeji z żeliznyceju, a imenno z dworcom Śniatyn-Załucze żełajemoho pożytku ne prynese;

zważywszy, że czerez czastyji wyływy riky Prut wsiakaja komunykacyja z żeliznyceju pid wzhladom handlu i promysła jest wspynena, a nakonec,

zważywszy, że żyteli po liwoj storoni riky Prut w słuczaju bilszoji wody z włastmy tak prawytelstwennymy jak i autonomycznymy w Śniatyni swoje sidałyszcze imijuczymy, soobszczatyś ne mohut, — kotoryji to wsi momenta wred dla kraju prynosiat,

Wysokyj Sojm izwołyt uchwałyty:

„Upoważniaje sia Wydił krajewyj w dili prodołżenia dorohy horodeńsko-śniatyńskoji aż do dwircia Śniatyn-Załucze, pry koliji żeliznij lwiwsko-czernoweckij, sprawozdanie jeszcze w teczeniju seji sesyji sojmowoji Wysokij Pałati do uchwały predłożyty.“

W słuczaju ałe, jesłyby sije wnesenije w Wysokij Pałati ne uderżałoś, tohdy stawlaju wnesenije ewentualne:

„Upoważniajeś Wydił krajewyj w dili prodołżenia wyższe pomianutoi dorohy, postupyty wedła §. 5. ustawy dorohowoi“.

Szczo do formalnoho traktowania wnoszu, siju sprawu do komisyi budżetowoji widosłaty.

Iwan Ozarkewycz.

Ihnatyj Halka, Mychaił Kozanowycz, Teodor Biłous, Josyf Jajus, A. Petruszewycz, Ławrowskyj, Pełech, Kulczyckyj, Zaklińskyj, Mandyczewskyj, Dr. H. Kryżanowskyj, Fortuna, Krasickyj, Liseneckyj, Kaczała, Iwaniszów, Kocko.“

(Głosy: po przeczytaniu). Co to jest? Nie rozumiemy!

Marszałek. Z tym wnioskiem postąpi się podług regulaminu, będzie wydrukowany, a po wydrukowaniu nastąpi pierwsze czytanie.

Sekretarz poseł Mandyczewski (czyta):

„Interpelacya do Hospodyna prawytelstwennoho Komisarja.

Na moju interpelacyju, wnesenuju na 18. zasidaniu 3. sesyji 2. perioda Sojmu hałycyjskoho wzhladom zaspokojenia pretensyj hdenekotorych hromad za roboty nadobowiazkowyi pry dorohach krajewych, izwołył Hospodyn prawytelstwennyj Komisar na 24. zasidaniu nawedennoi sesyi i perioda hałycyjskoho Sojma odpowisty, szczo „krajewoje prawytelstwo rozporiadyt dotycznym powitowym Starostwam jak najskorszoje traktowanie tych spraw, szczoby hromady resztu pretensyj swoich za nadobowiazkowyi roboty w jak najkorotszim czasi ciłkom otobrały.“

Pidpysanyi ośmilajut sia w tim dili Hospodyna prawytelstwennoho Komisarja teper znowu poczytytelno interpelowaty, jak daleko sprawa łykwydacyi uże postupyła i jakych mir dumaje prawytelstwo upotrebyty, szczoby hromady w swoich prawnych trebowaniach zaspokojenyi były, poneże nam dobre izwistno, szczo jeszcze 30. oktobria 1865. hoda hromadam skałatskoho powita, imenno: Kaczaniwci 2.296 złr. 30 c., Czernytiwci 856 złr. 83 c., Orichowcewy 845 złr. 97 c., Iwaniwci 918 złr. $11\frac{1}{2}$ c., Rożyskam 920 złr. $57\frac{1}{2}$ c., Tarnorudi 192 złr. $86\frac{1}{2}$ c. za bereżańsko-podwołoczyskoju dorohu nadwyszky pryznano, no do sych por jeszcze nyczoho ne wypłaczeno, a za hrymałowsko-skałatsko-smykoweckuju dorohu daże i obczysłenija pretensyj jeszcze ne poślidowały.

Lwiw dnia 25. awhusta 1870.

Ihnatyj Halka.

Josyf Krasickyj. — Dr. H. Kryżanowskyj. — M. Demkow. — Kerepin. — Pełech. — Kozanowycz. Kowalskyj. — Zaklinskyj. — Biłous. — Kulczyckyj. — A. Petruszewicz. — Fortuna. — Jajus. — Iwaniszow.“

Komisarz rządowy (po przeczytaniu). Proszę o głos.

Marszałek. Pan Komisarz rządowy ma głos.

Pan Komisarz rządowy. Na tuju interpelacyju budu mał cześć widpowisty na jednym z ślidujuszczych zasidanyj Wysokoho Sojma.

Marszałek. Teraz przystąpimy do wyboru ściślejszego jednego jeszcze członka do komisyi szpitalnej, a to między pp. Rydzowskim a Spławińskim. Proszę pp. napisać kartkę na jednego członka.

Sekretarz poseł Pfeiffer (czyta z trybuny imienny spis posłów, którzy oddają swe głosy do urny).

Marszałek. Teraz wybór musi być skutecznionym, bo to jest wybór ściślejszy. Dla spóźnionej godziny skończymy dziś nasze obrady.

Jutrzejsze posiedzenie odbędzie się o godzinie 11. Na porządku dziennym będzie (czyta):

1. Sprawdzanie wyborów.

2. Wnioski Wydziału krajowego o przyzwolenia na pobór myta.

3. Wnioski Wydziału krajowego o podwyższenie dodatków gminnych.

4. Sprawozdanie komisyi o statucie dla miasta Lwowa.

Posiedzenie zamknięte.

(Koniec posiedzenia o godzinie $\frac{3}{4}$ na 3 po południu).